

De kop van de Fluwelen Burgwal, Carel Jacobus Behr (1855).

Het Logement der drie steden

Leen Ouenseel

Op 31 december 1578 besloten de Staten van Holland om voortaan uitsluitend in Den Haag te vergaderen. Vanuit Schoonhoven is men tegenwoordig in een uurtje in Den Haag. In de tijd van de trekschuit en de postkoets was dat wel anders. Men kan niet op dezelfde dag terug en moest dus in Den Haag blijven logeren. Het langdurig logeren in herbergen was weinig comfortabel en had bovendien het nadeel dat daar ook anderen aanwezig waren en konden meeluisteren bij het bespreken van staatszaken.

Den Haag zat vol met spionnen. De Staten van Holland verboden de afgevaardigden dan ook in 1670 het logeren en eten in openbare herbergen. Steden als Amsterdam, Rotterdam en Haarlem begonnen al vroeg hun eigen herbergen, het stadlogement.

De grote steden konden zich een eigen logement veroorloven. Haarlem had bijvoorbeeld in 1622 39.455 inwoners en het opkomende Rotterdam 19.532. De drie steden met hun gezamenlijke logement, namelijk Gorinchem met 5.913, Schiedam met 5.977 en Schoonhoven met 2.891 inwoners, bleven hierbij sterk achter. Het is daarom niet verwonderlijk dat deze steden overregeringsmen waren om een logement te delen. Over de periode tot 1772 is echter in de archieven nog niets gevonden.

Aankoop en verbouwing

Het logement der drie steden was vanaf 1772 gevestigd aan de Fluwelen Burgwal. Deze vroegere gracht verbond de Herengracht met het Spaai. In de 17de eeuw was hier de winkel van fluweelwerker Abraham Benaam gevestigd. Mogelijk komt hier de naam van de straat vandaan.

De drie steden hadden het huis met aanbehoren op 18 september 1771 gekocht van Jonkvrouw Constantia des Roques en de heer Pierre Bernard le Vasseur des Roques. Het was genaamd Het Wapen van Venetië, dat waarschijnlijk op de voorgevel was afgebeeld, zoals dit nu nog in Amsterdam te zien is. Zie afbeelding pag. 106.

Van te voren stond al vast dat het gebouw te klein was om voor adequate huisvesting voor de afgevaardigden en het personeel van de drie steden te dienen. De besluitvorming over de noodzakelijke aanbouw liep echter bepaald niet soepel. Dat was voor de burgemeesters van Schiedam aangeleiding om op 6 april 1772 een briefje te sturen aan hun collega's in Gorinchem, met het verzoek met spoed uitsluitel te geven over het plan dat opzichter Van der Linden had getekend. De reden om spoed te betrachten was dat het gunstige seizoen om te verbouwen al was begonnen, terwijl pas na goedkeuring van het schetsplan, met het opmaken van de bestekken kon worden begonnen. Benadrukt werd dat het stadsbestuur van Schoonhoven zich al positief over het plan had uitgelaten.